

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Շրջակա միջավայրի նախարար

Հակոբ Սիմիոյան

« 21 » 03 2023թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 0046-23

Ձեռնարկողը՝

«Սպուրկի» ՍՊԸ

ք. Երևան, Նոր Նորք, 7-րդ զանգված, 4-րդ շ.85բ.

Գործունեությունը՝ Արագածոտնի մարզի Օթևանի տուֆերի հանքավայրի
Շենաղբյուր տեղամասում 2022-2023թ.թ. ընթացքում
օգտակար հանածոյի արդյունահանման նպատակով
ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրության
շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական
գնահատման հայտ
Արագածոտնի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պարտականությունները կատարող

/ Խաչիկ Մարտիրոսյան

Առդիր՝ 6 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 0046 -23

< 21 > 03 2023թ.

Արագածոտնի մարզի Օթևանի տուֆերի հանքավայրի Շենաղբյուր տեղամասի 2022-2023թ.թ. ընթացքում օգտակար հանածոների արդյունահանման նպատակով ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ

Ձեռնարկող՝

«Ստուրկի» ՍՊԸ

Ներկայացված նյութեր՝

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
նախնական գնահատման հայտ
/Գ կատեգորիա/

Գտնվելու վայրը՝

Արագածոտնի մարզ,
Մեծաձոր համայնք Օթևան բնակավայր

Ներածական մաս. Համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 2-րդ կետի ա. ենթակետի, հանդիսանում է Գ կատեգորիայի գործունեության տեսակ:

Օթևանի տուֆերի հանքավայրի Շենաղբյուր տեղամասը գտնվում է Մեծաձոր համայնքի Օթևան վարչական շրջանի տարածքում: Օթևան գյուղից 2.85կմ դեպի հյուսիս, Վերին Բազմաբերդ գյուղից 3.75կմ դեպի հյուսիս-արևելք, Կաքավաձոր գյուղից 3.78կմ դեպի հյուսիս, Պարտիզակ գյուղից 4.42կմ դեպի հյուսիս-արևմուտք:

Տեղամասը գտնվում է 2061.5-2155.3մ բացարձակ բարձրությունների վրա և զբաղեցնում է 18.59հա մակերես:

Երկրաբանական ուսումնասիրության համար հայցվող տարածքը հանդիսանում է համայնքային սեփականության գյուղատնտեսական նշանակության արոտավայրեր:

Նկարագրական մաս. Տեղամասի երկրաբանահետախուզական աշխատանքների իրականացման համար նախատեսվում է հորատել 13 հորատանցք՝ 200.0մ ընդհանուր ծավալով: Հորատանցքերի խորությունը ընդունվում է 10-18մ:

Հորատումը կատարվելու է պայմանագրային հիմունքներով, մասնագիտացված խմբի կողմից POLE-HOLE DIGGER հորատող հաստոցով կարծր համաձուլվածքային թագիկներով, 136մմ նախնական և 93մմ վերջնական տրամագծով: Օգտակար հանածոյի հորատահանուկի գծային ելքը պետք է կազմի 85- 90%:

Նախատեսվում է անցնել 9 հետախուզահոր տեղամասում այլուժի և ղեկավարի

առաջացումների հզորությունների ճշտգրտման համար: Յուրաքանչյուր հորի խորությունը նախատեսված է 5մ, ընդհանուրը 45.0մ ծավալով կամ 270.0մ³, այդ թվում 7.56մ³ հողաբուսական շերտ, 65.34մ³ փուշտա: Հողաբուսական շերտի հզորությունը տեղամասում տատանվում է 0.1-0.15մ սահմաններում, միջինը կազմում է 0.14մ: Յուրաքանչյուր

հետախուզահորի մակերեսը կազմում է 6մ²: Հետախուզահորերի զբաղեցրած ընդհանուր մակերեսը կազմում է 54մ²:

Ծրագրով նախատեսվում է կատարել 2 բնական մերկացումների ուսումնասիրություն: Մերկացումների ճակատի ընդհանուր երկարությունը կազմում է 15.0մ /1-ին մերկացում 7.0մ, 2-րդ մերկացում 8.0մ/: Նախատեսվում է կատարել փորձնական արդյունահանում լեռնային զանգվածից ուղիղ կտրվածքի պատքարի միջին ելքը որոշելու համար: Փորձնական բացահանքի ընդհանուրը 50մ² մակերեսով, որի ճակատի երկարությունը կլինի 12.5մ, լայնությունը 4.0մ, բարձրությունը 2.0մ, իսկ ծավալը կկազմի 100մ³:

Փորձնական բացահանքի անցումը կկատարվի առանց պայթեցման աշխատանքների, 14 - որդ կարգի ապար ներում:

Մանրամասն երկրաբանական փաստագրման ենթակա են բոլոր լեռնային փորվածքները՝ հորատանցքերը, հետախուզահորերը, փորձնական բացահանքը և բնական մերկացումները:

Կատարվելու է մերկացված ապարների ուսումնասիրություն, նմուշների վերցնում, դրանց պիտակավորում, հորատանցքերի նկարագրում՝ նմուշարկման միջակայքերի նշմամբ: Երկրաբանական փաստագրման աշխատանքներ նախատեսվում է կատարել 1: 100 մասշտաբով:

Այդ աշխատանքների ծավալներն են.

- հորատանցքերի փաստագրում - 200 գծ.մ
- հետախուզահորերի փաստագրում - 45.0գծ.մ
- մերկացումների փաստագրում - 15. 0գծ.մ
- փորձնական բացահանքի փաստագրում- 12.5գծ.մ

Ընդամենը - 272.5գծ.մ

Աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է հետախուզահորերի անցման ժամանակ առաջացած 270մ³ լեռնային զանգվածից 262.44մ³ ծավալով տուֆային զանգվածի հետցնում, իսկ մնացած 7.56մ³ ծավալով հողաբուսական շերտի զանգվածն օգտագործել խախտված հողերի վերականգնման համար: Աշխատանքները կկատարվեն ձեռքով: Տեղամասի տուֆերի որակական հատկանիշները պարզաբանելու նպատակով նախատեսվում է հորատանցքերից, հետախուզահորերից, փորձնական բացահանքից, մերկացումներից կատարել նմուշարկում:

Ընդհանուր առմամբ ֆիզիկամեխանիկական փորձարկումների համար նախատեսվում է վերցնել 52 նմուշ, այդ թվում 40 հանուկային, 12 ակոսային նմուշ նմուշներ, որոնք կենթարկվեն ֆիզիկամեխանիկական (լրիվ ցիկլով) փորձարկումների:

Տուֆերի քիմիական կազմի որոշման նպատակով նախատեսվում է վերցնել 4 նմուշ՝ այդ թվում 3-ը հորատահանուկից, 1-ը ակոսային նմուշներից:

Նախատեսվում է կատարել նաև ապարակազմական /պետրոգրաֆիական/ հետազոտություններ, որի համար պետք է պատրաստվի 4 հղյուկ: Պետրոգրաֆիական և քիմիական ուսումնասիրությունները կկատարվեն ՀՀ ԳԱ երկրաբանական ինստիտուտում:

Վերցված նմուշները կհամարակալվեն և կդասավորվեն հորատահանուկի համար

15.	4473068.80	8419721.64
16.	4473159.70	8419715.40
17.	4473206.87	8419694.25
18.	4473183.28	8419534.74
19.	4473208.49	8419535.55
20.	4473205.84	8419444.55
21.	4473155.14	8419385.19
22.	4473071.48	8419338.78
23.	4473027.29	8419345.91

Հողի վերին շերտի պահպանության նպատակով նախագծով նախատեսվում է հորատահարթակների կառուցման ժամանակ հանել հողի շերտը պահեստավորել առանձին-առանձին, իսկ աշխատանքների ավարտից հետո, այդ առաջացումները կիրառել լանդշաֆտի վերականգնման համար:

Ռեկուլտիվացիայի (լեռնատեխնիկական և կենսաբանական) ընդհանուր ծավալը կկազմի 73.87մ³, իսկ մակերեսը՝ 578.5մ²: Ռեկուլտիվացիայի գումարը կազմում է՝ 231,4հազ. դրամ
Հողօգտագործման համար վնասի փոխհատուցման գումարը համայնքին կկազմի 17355դրամ:

Անմիջապես երևակման տարածքում ՀՀ բույսերի և կենդանիների Կարմիր գրքերում գրանցած բույսեր և կենդանիներ ինչպես նաև դրանց աճելավայրեր կամ ապրելավայրեր չեն արձանագրվել: Հայցվող տարածքը ներառված չէ բնության հատուկ պահպանվող տարածքում, ինչպես նաև բնության հուշարձաններ հաշվառված չեն

Շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանն ու մեղմացմանն ուղղված մշտադիտարկումների իրականացման նպատակով նախատեսվում է տարեկան մասնահանել 510.0հազ.դրամ:

Շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա վնասակար ազդեցության մեղմացման/վերացման նպատակով նախատեսվում են հետևյալ բնապահպանական միջոցառումները.

-Նավթամթերքների պահում մետաղական տարաների մեջ, ժամակավոր տեղադրում բետոնապատ, մեկուսացված հատակ ունեցող հարթակների վրա, այնուհետև ուտիլիզացնելու կամ վերամշակման հանձնելու նպատակով:

- Հորատման թագագլխիկների հավաքում որպես մետաղական ջարդոն, աշխատանքների ավարտից հետո հանձնում մասնագիտացված կազմակերպություններին վերամշակման համար :

- Կենցաղային աղբի հավաքում 60լ տարողությամբ հատուկ պոլիէթիլենային տոպրակների մեջ, աշխատանքները սպասարկող բեռնատար մեքենայով տեղափոխվում մոտակա աղբահավաք կետեր:

- Արտաթորվող թունավոր նյութերի չեզոքացուցիչ սարքերի տեղադրում:

- Հորատումը կատարվելու է թաց հորատման» մեթոդով, ինչը կբացառի փոշեգոյացումը հորատման ժամանակ:

- Նախատեսվում է աշխատանքների կատարման տեղամասերը ցանկապատել ելնելով անվտանգության նկատառումներից:
- Կեղտաջրերի հավաքումը կկատարվի դաշտային հորատի պ զուգարանում, որը աշխատանքների ավարտից հետո դատարկվելու է հատուկ ծառայության ուժերով, դատարկված փոսը լցվելու է քարերով:
- Երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների ընթացքում՝ հողի վերին շերտի պահպանություն:
- Երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների ընթացքում ՍՊ ընկերությունը իրականացնելու է շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանը և մեղմացմանն ուղղված հետևյալ մշտադիտարկումները:
- Մթնոլորտային օդ կատարվող աղտոտող նյութերի արտանետումների որակական և քանակական պարամետրերի պարբերական չափումներ, շաբաթական մեկ անգամ հաճախականությամբ:
- Լեռնատրանսպորտային սարքավորումների աշխատանքային վիճակի՝ մասնավորապես չեզոքացուցիչ սարքավորումների սարքին վիճակի պարբերական մշտադիտարկումներ՝ տարին մեկ անգամ հաճախականությամբ:
- Օգտագործված մեքենայական յուղերով ու քսայուղերով հողերի աղտոտվածության մշտադիտարկումներ՝ տարեկան մեկ անգամ հաճախականությամբ:
- Բուսական և կենդանական աշխարհի մշտադիտարկումներ՝ տարեկան մեկ անգամ հաճախականությամբ:

Պատճառաբանական մաս. Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, փորձաքննության փուլերում, Արագածոտնի մարզի Օթևան բնակավայրում անցկացված հանրային քննարկումների ընթացքում գործունեության իրականացումը մասնակիցների կողմից արժանացել է հավանության:

Հայտի վերաբերյալ փորձաքննական գործընթացում ստացվել են կարծիքներ՝ արտակարգ իրավիճակների, առողջապահության, կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություններից, կադաստրի կոմիտեից, Արագածոտնի մարզպետարանից, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի նախարարության ստորաբաժանումներից: Ստացված դիտողությունները և առաջարկությունները հաշվի են առնվել հայտի լրամշակումներում:

Ամփոփելով հայտի բնապահպանական և սոցիալական ազդեցությունների վերլուծությունները՝ կարելի է եզրահանգել, որ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները, որոնք կառաջանան նախատեսվող գործունեության աշխատանքների իրականացման արդյունքում, կկրեն ժամանակավոր և տեղայնացված բնույթ և կլինեն թույլատրելի նորմայի սահմաններում: Դրանք կարող են բացառվել կամ մեղմվել գործունեության ընթացքում բնապահպանական միջոցառումների արդյունավետ իրականացմամբ:

Փորձաքննական պահանջներ

- Երկրաբանահետախուզական աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է պարբերաբար իրականացնել շրջակա միջավայրի բաղադրիչների մոնիթորինգ և արդյունքները ՀՀ կառավարության 2018թ. փետրվարի 22-ի N191-Ն որոշմամբ սահմանված ժամկետներում և ձևաչափով ներկայացնել շրջակա միջավայրի նախարարություն:

- Երկրաբանահետախուզական աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է խստագույնս հետևել նախնական գնահատման հայտում ամրագրված բնապահպանական միջոցառումների իրականացմանը, իսկ դրանց չբավարարման դեպքում՝ նախատեսել լրացուցիչ միջոցառումներ՝ ապահովելով բնապահպանական նորմերը:
- Անհրաժեշտ է ապահովել հայտում ամրագրված ռեկուլտիվացիայի աշխատանքների իրականացումը:
- ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական հաշվառման, ուսումնասիրման, պահպանության, ամրակայման, նորոգման, վերականգնման և օգտագործման կարգը հաստատելու մասին» N438 որոշմամբ հաստատված կարգի 43-րդ կետի համաձայն, աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից անհրաժեշտ է դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ տեղեկացնել լիազորված մարմնին՝ համապատասխան պահպանական միջոցառումներ իրականացնելու համար:

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄԱՍ

«Գևորգ-Անուշ» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված Գեղարքունիքի մարզի Գեղիովիտի բազալտների հանքավայրի «Ամուրքար-2» տեղամասում 2022-2024թթ. ընթացքում կատարվելիք երկրաբանական ուսումնասիրության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն՝ վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի գլխ. մասնագետ

Հովիկ Մեսրոպյան